PRAHA 11 – VIZE A REALITA

ZLESA DOLESA

MÍSTO

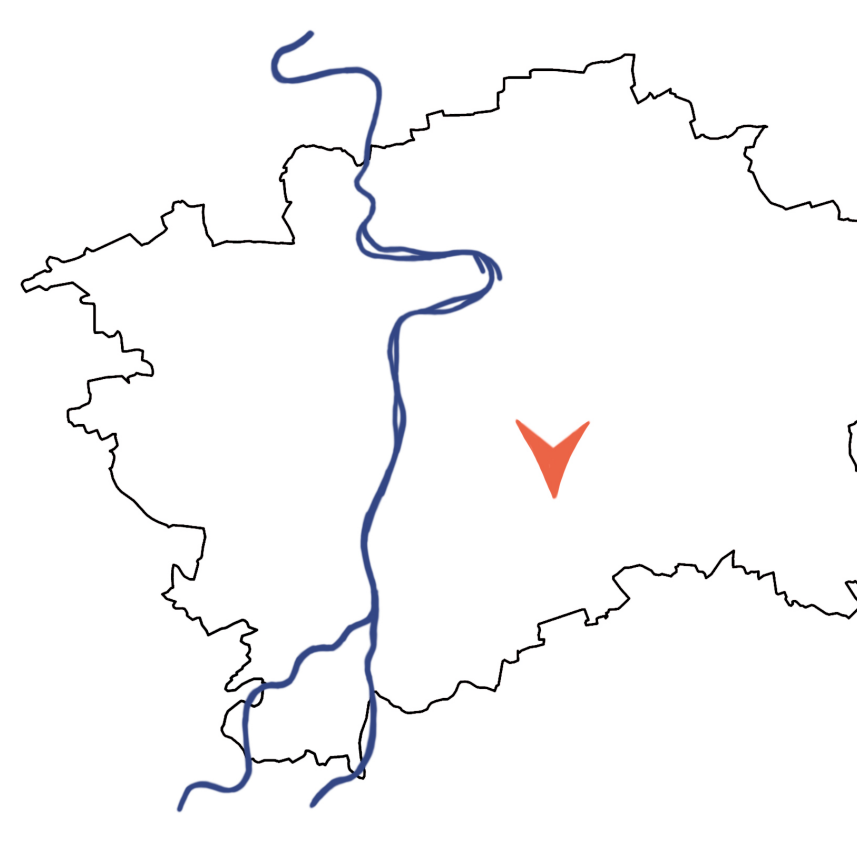

Historicky zemědělská oblast poblíž Prahy zažila největší změny v 70. letech 20. století, kdy tu započala výstavba v té době největšího panelového sídliště v Čechách.

Původní velké plány však nebyly dotaženy do konce - první se postavily domy, veřejný prostor okolo však nebyl dokončen.

Největší potenciál má oblast v cenných přírodních lokalitám, teré ji obklopují. Naopak nejvýznamější negativní prvek je rušná dálnice, která ji rozděluje na dvě části a znemožňuje vnímání oblasti jako celku.

NEGATIVA :

celé území přetnuto několika dopravními tepnami (hlavně dálnice D1)
velké měřiko vyšších panelových domů > území se stává nepřehledné a chybí lidské měřítko

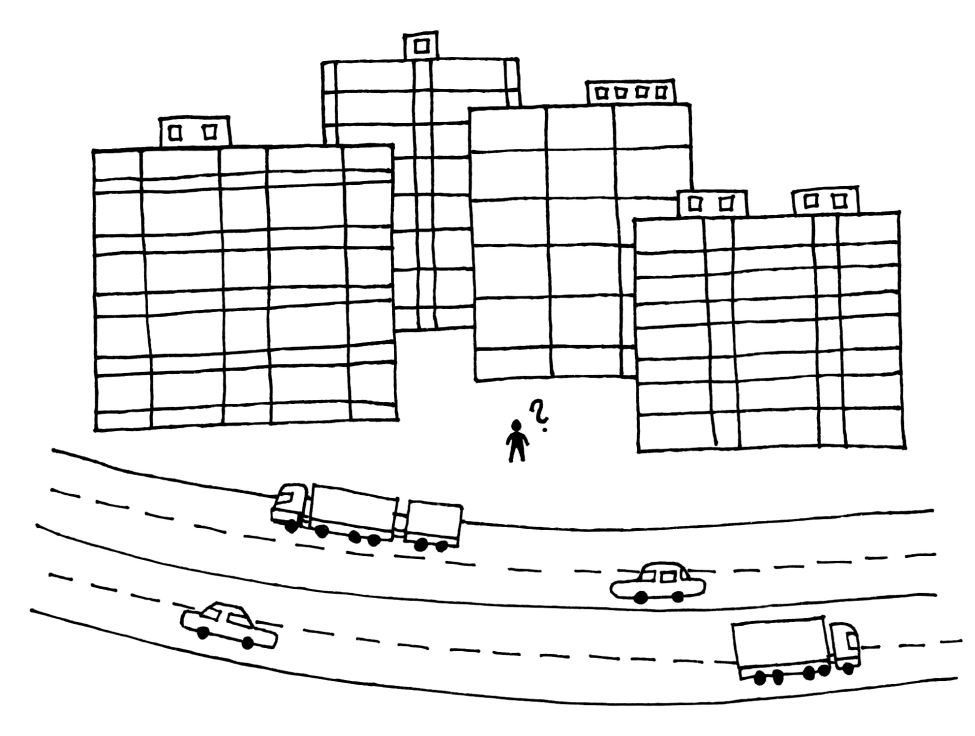

POZITIVA :

původní myšlenka modernistického bydlení „v parku“ nechává velkou plochu pro vegetaci mezi domy
území obklopují tři velké a snadno přístupné plochy přírodního charakteru
> Kunratický les, Milíčovský les a Přírodní park Hostivař-Záběhlice
snadná dostupnost do centra Prahy díky lince metra C

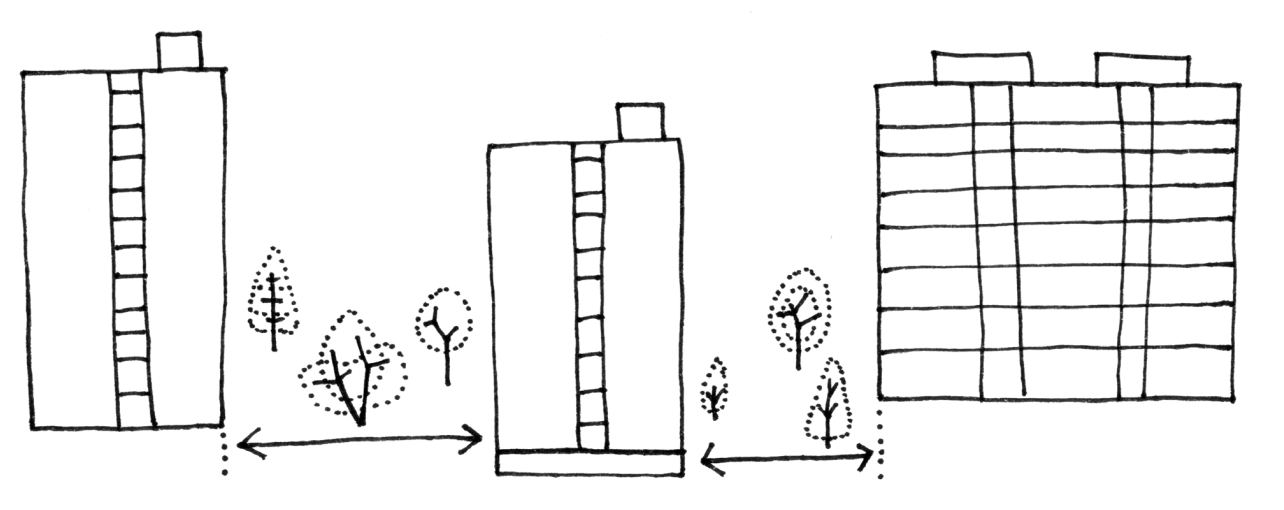

doplnění lidského měřítka

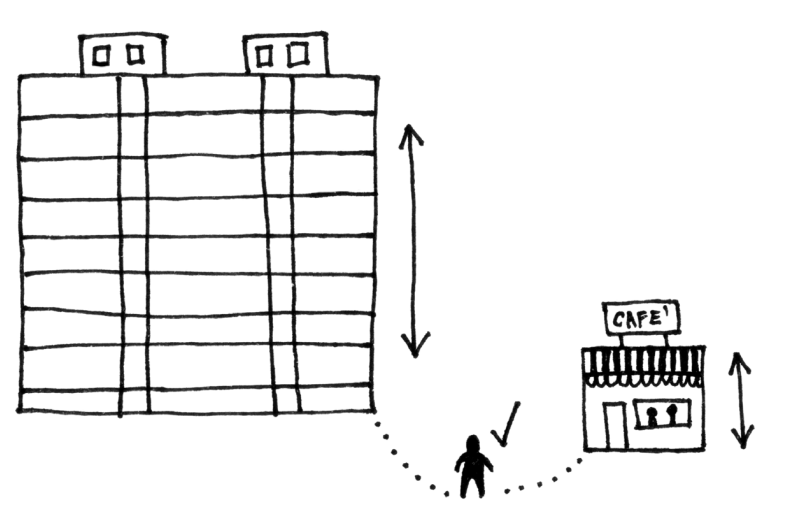

multifunkční parkovací domy

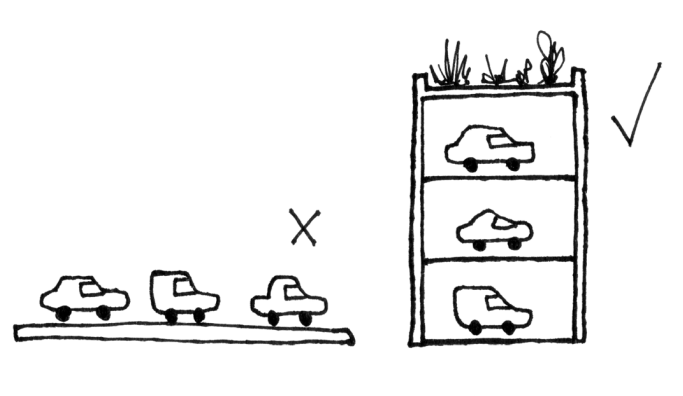

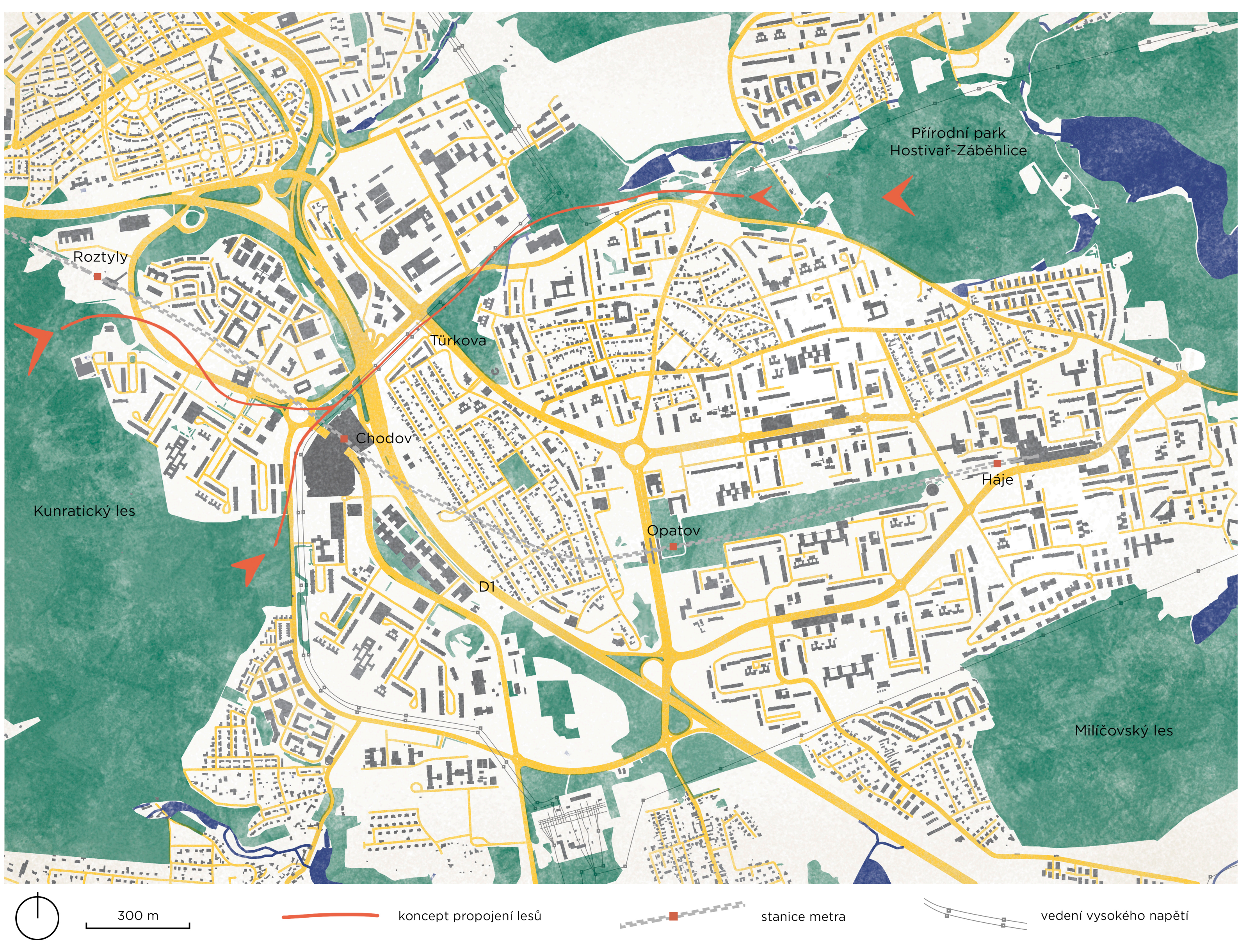

PROJEKT

Vznikl na základě ateliérového zadání Praha 11 - Vize a realita.
Hlavním prvkem společné vize je zelená páteř / síť, spojující primárně tři zmíněné plochy přírodního charakteru a sekundárně všechny zelené plochy v zástavbě.
Dále počítáme s omezením automobilové dopravy a upřednostnění chodců a cyklistů.

hlavní prvky vize :
- zelená síť / páteř spojující tři velké plochy přírodního charakteru a všechny zelené plochy v zástavbě
- omezení automobilové dopravy
- multifunkční parkovací domy místo rozlehlých asfaltových parkovacích ploch
- upřednostnění a podpora pěších a cyklistů
- doplnění lidského měřítka

KONCEPT

Návrh je reakcí na problematiku prostupnosti území a součástí zelené sítě ze společné vize.
Hlavní myšlenkou je propojení Kunratického lesa s Přírodním parkem Hostivař-Záběhlice.
Příležitostí pro intervenci je pás relativně volného území na úrovni velkého obchodního centra. Největší překážkou jsou automobilové komuniakce, dálnice D1 směřující na Brno a následně silnice Türkova vedoucí do centra Chodova.

- propojení území jak pro člověka tak pro faunu a floru, možnost migrace druhů
- využití vágních prostor okolo komunikací a pod vedením vysokého napětí
- pohodlí a bezpečnost chodce a cyklisty
- rozšíření plochy lesa
- nové prostory k rekreaci a sportu

Výsledkem je mohutné terénní těleso, které se jako vlna zvedá, aby překlenulo zmíněné dvě komunikace, a zbytek pohlcuje uvnitř. Rozlévá se tak, aby se přizpůsobilo stávajícímu stavu zástavby a terénu, přiléhá na rozlehlou stavbu obchodního centra a částečně ho zapouští do terénu.

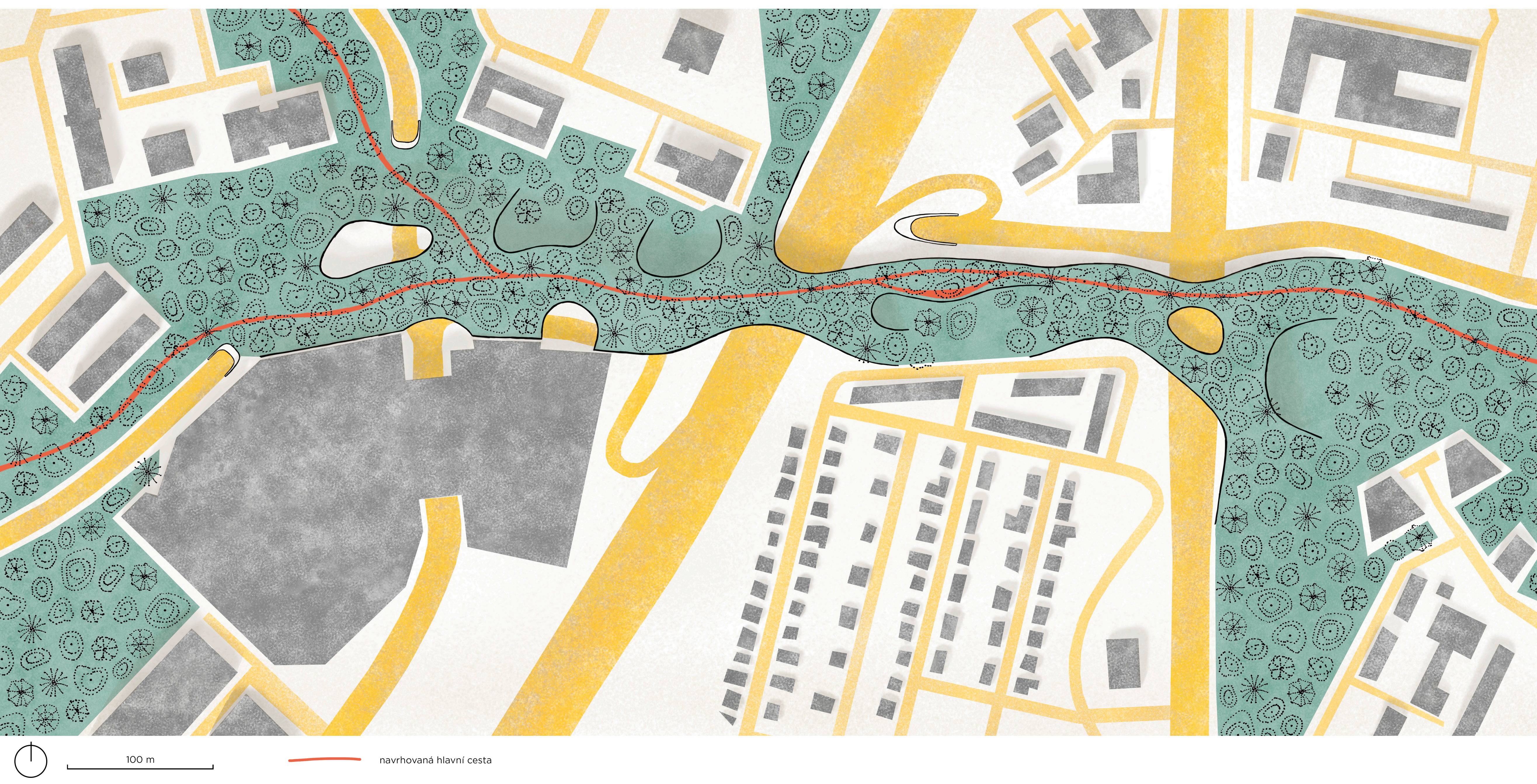

ROZVRŽENÍ CEST

Jelikož v návrhu jde hlavně o propojení území, v situaci je vyznačená hlavní cesta propojující lesy primárně pro přesun v oblasti. Vede tedy bez výrazných zatáček, které by jí prodlužovaly.

návrh počítá s dvěma typy cest / stezek :
- hlavní stezka pro rychlý přesun v území
- cestičky proplétající se lesem na vycházky a jiné typy rekreace

Hlavní cesta je zamýšlená z asfaltového recyklátu, aby mohla být pohodlně využívána pro kola a další bezmotorové dopravní prostředky. Ostatní se v materiálu liší, aby každý vyhovoval jinému funkčnímu využití.

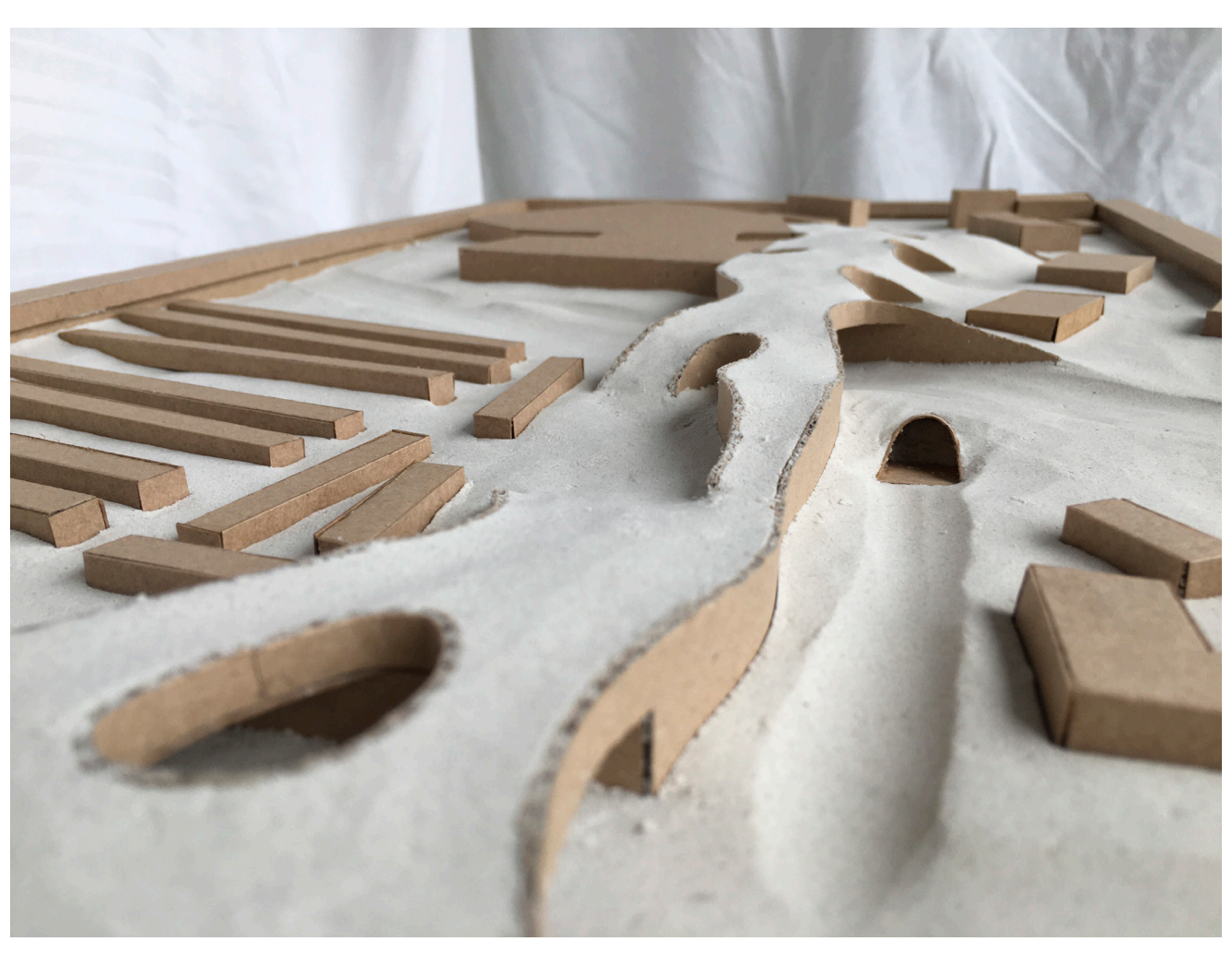

TVAR

Inspirací pro tvar je druh mechorostu s latinským názvem *Aneura pinguis (L.) Dumort.*, který roste přilnutý k povrchu, kterému se přizpůsobuje. Tím pádem jakákoliv nerovnost, kamínek nebo jiná překážka ovlivní jeho výsledný tvar. Vypadá, jako že se postupně rozlévá od středu, a tato *tekutá konzistence* je přenesená do tvaru tělesa.

Tvar tělesa vychází ze stávající situace - z volných ploch, budov a silnic. Terén se zvedá tak, aby překlenul dvě komunikace, zároveň aby výškové rozdíly byly pohodlně překonatelné pro člověka bez větší námahy. Dále z jedné strany zahrnuje pohledově nepříjemnou budovu obchodního centra tím způsobem, že ze severní strany bude místo ní vidět jen les. Výška terénu se dostává na úroveň jeho střechy, díky tomu je možný přístup na její části a vzniká prostor pro další teoretické využití.

Místa, kde terén volně neklesá a je držen konkávní betonovou stěnou, slouží k otevření masy hmoty a k možnosti prosvětlení denním světlem do určitých částí. Nejužší úseky tělesa jsou nad automobilovými komunikacemi z důvodu bezpečnosti a opět kvůli prosvětlení denním světlem.

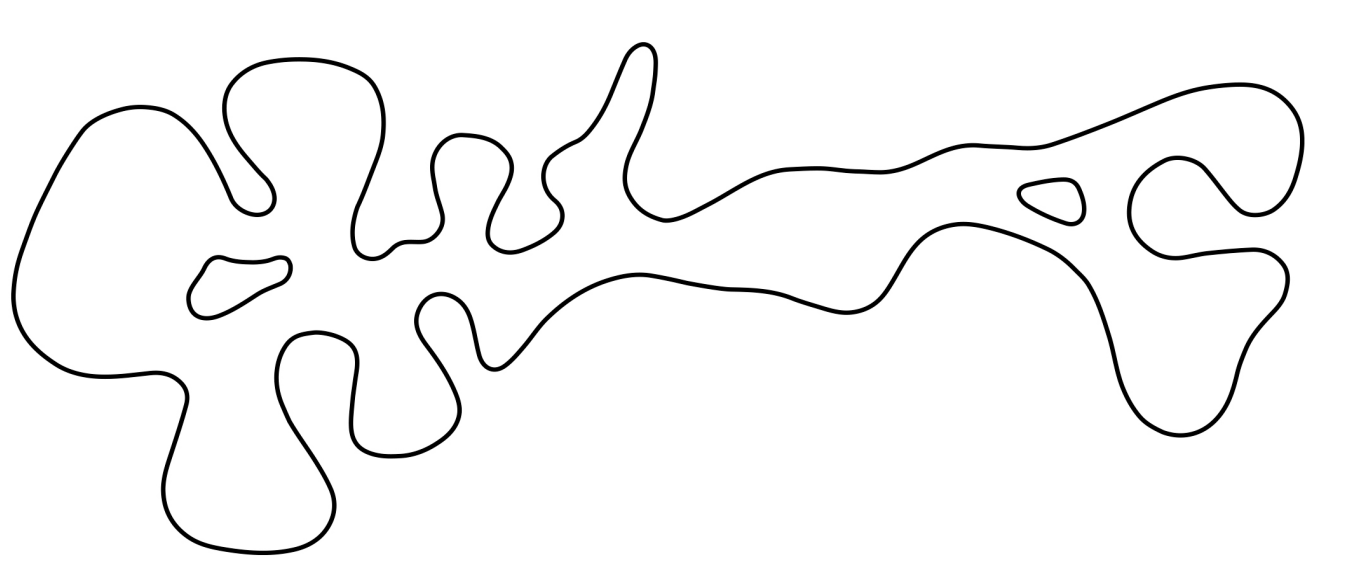

VEGETACE

Druhové složení zamýšleného lesního porostu je odvozeno od stávajícího pestrého složení přilehlých lesů, jejichž části jsou kvůli svým cenným druhovým společenstvím chráněné.

ideální (přirozené) zastoupení dřevin pro tuto oblast :
- *Quercus sp.* / dub 68%
- *Fagus sylvatica* / buk lesní 20%
- *Abies alba* / jedle bělokorá 3%
- *Betula pendula* / bříza bělokorá 2%
- *Carpinus betulus* / habr obecný 2%
- *Alnus glutinosa* / olše lepkavá 2%
- *Fraxinus excelsior* / jasan ztepilý 1%
- *Pinus sylvestris* / borovice lesní 1%
- *Tilia cordata* / lípa srdčitá 1%

Nízké bylinné patro v lučních částech porostu je zamýšleno osadit řízenou sukcesí.

Quercus sp. / dub

Fagus sylvatica / buk lesní

VNITŘNÍ FUNKCE

Jelikož jde o velkou terénní masu, tak při odečtení hloubky vrchní vrstvy zeminy pro pohodlnou existenci lesního porostu zbývá ještě prostor uvnitř (množství se liší v různých částech tělesa podle jeho výšky).

Část zabere zapuštění menších komunikací, zbytek by bylo možné využít :
- jako dodatečné parkovací domy (málo prosvětlené části)
- jako kanceláře, popřípadě bytové jednotky se službami v dolním parteru (nejvíce prosvětlené, konkávně prohnuté části)
- jako skladové prostory pro přilehlé obchodní centrum (neprosvětlené části)

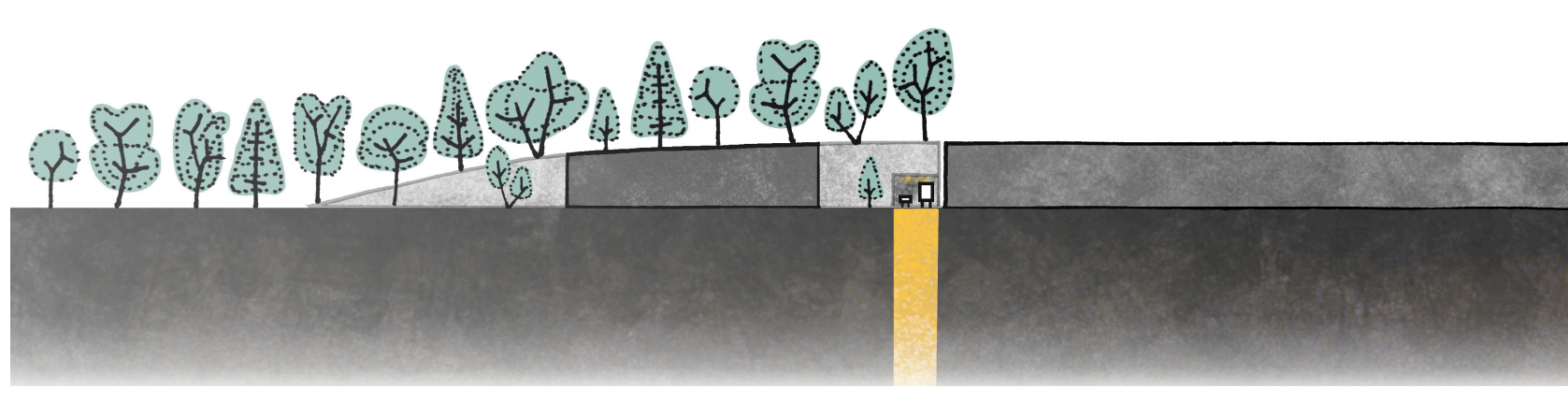

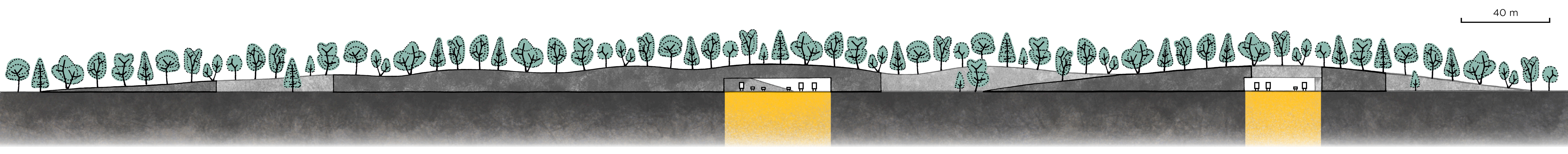

ZUZANA PURMOVÁ
15120 Ústav krajinářské architektury / Ateliér Salzmann / ZS 2021 / Praha 11 – Vize a realita / ZLESA DOLESA

FAKULTA ARCHITEKTURY ČVUT V PRAZE